

hold. Jeg vilde have foretrukket, at man havde indskrænket sig til et noget mindre Antal Jernbaner og en noget kortere Tid for deres Gennemførelse, saaledes som Kommissionen har foreslaaet. Jeg ser nemlig ikke saa lyst paa vor finansielle Stilling, som det ærede 1ste Medlem for 7ende Kreds (Madsen-Mygdal) gør. Vi maa være klare over, at vi staa foran en meget betydelig Stigning af vore ordinære Udgifter og meget betydeligt forøgede ekstraordinære Udgifter. Tidligere Talere have nævnt Eksempler i den Retning; jeg skal ikke komme videre ind derpaa, men skal blot gøre opmærksom paa, at de Lønningslovsforslag, som ere forelagte os, ville kræve adskillige Millioner aarlig, selv om de ikke gennemføres just i den Skikkelse, hvori de ere forelagte — jeg har i øvrigt ikke Tro til, at der vil foregaa meget betydelige Nedsættelser. Jeg skal endvidere nævne, at vore sociale Love, saavel de ældre, Alderdoms-understøttelsesloven og Sygekasseloven, som dem, vi have gennemført i de senere Aar, kræve og ville kræve stærkt voksende Tilskud fra Statskassen. Jeg siger ikke dette for dermed at udtrykke nogen Misfornøjelse med, at det er saaledes, jeg finder, at disse Penge ere vel anvendte, men jeg siger det, fordi jeg mener, at man maa regne med disse Udgifter som med andre Udgifter. Vi staa ogsaa foran betydelige ekstraordinære Udgifter. De have nylig fra Folketinget sendt os Forslaget om Esbjerg Havn, der koster 7 Mill. Kr.; vi have Københavns Banegaard, der koster en Snes Millioner eller der omkring, vi have Christiansborg Slot, og man kan være sikker paa, at der vil følge efter flere meget kostbare Foretagender. Det gaar jo paa det Omraade som paa alle andre, naar der er Udvikling, at Maalet flytter sig; saa snart man har naaet eet, aabner der sig straks et nyt. Nu er det et ikke ringe Tillæg til de Udgifter, man ellers maa regne med, at man ogsaa skal regne med $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. om Aaret til Jernbaner igennem en saa lang Aarrække. Jeg vilde have foretrukket, som sagt, at man havde undgaaet at tage Bestemmelse for saa lang Tid, men jeg er paa det rene med, at Ønsker i den Retning kunne ikke føre til noget Resultat. Nu foreligger Sagen, som den gør, med saa stor Tilslutning fra det andet Tings Side, at jeg er klar over, at det kun vilde føre til, at man slet ingenting fik, hvis man nu vilde gøre Forsøg paa i større eller mindre Grad — i større Grad i hvert Fald — at indskrænke Forslagets Omfang. Jeg tror derfor, at

den smukke Plan, som det ærede 3die Medlem for 8nde Kreds (Breinholt) udviklede for os, at vi skulde nøjes med at tage 4 Statsbaner og saa i øvrigt vente med Resten til næste Aar, vil være uigennemførlig. Jeg tror, at dersom dette Tings Flertal tager denne Stilling, ville vi ganske sikkert ingen Jernbaner faa i Aar, og Resultatet vil jo da være det, at naar vi begynde igen næste Aar, ville vi staa, ligesom vi gøre nu; selv om der kunde blive noget bedre Tid til ordentligt at undersøge de ny Jernbanelinier end den, der er i Aar, vilde vi dog meget let komme til samme Resultat.

Jeg har i øvrigt nærmest begæret Ordet for at gøre et Par Bemærkninger om de fynske Baner. Disse have jo et Fortrin, nemlig det, at de ikke forlange meget af Statskassen. Med Undtagelse af den lille Stump Bane, som det er foreslaaet at forlænge Kerteminde-Banen med, og som jo er bestemt til at skulle have Tilskud i samme Omfang, som den oprindelig anlagte Bane fik, forlanges der til de fynske Baner kun Halvdelen af Ekspropriationen. Det er, forekommer det mig, en meget mønsterværdig Stilling, Fyn der indtager, og jeg vilde ønske, at der var flere Egne i Landet, som i Frugtbarhed og Befolkingsmængde meget vel kunne stilles ved Siden af disse fynske Egne, der kunde nøjes med at faa et lignende Tilskud. Men jeg erkender, at det er meget vanskeligt at faa en klar Forstaaelse af, hvorledes disse Regler for Tilskud egentlig ere komne frem, og det synes jo heller ikke, som om de ere særdeles godt begrundede. Det kan man slutte deraf, at man under Slutningsbehandlingen i Folketinget ændrede ved Brøkerne, som det kunde falde sig, og foretog passende Forhøjelser, saaledes som man syntes, at man selv kunde være tilfreds med, uden at der egentlig foreligger en begrundet Overvejelse af Spørgsmaalet eller nogen tilforladelig Oplysning om, hvorvidt det var nødvendigt at fastsætte netop de Brøker. — Den lille Forlængelse af Banen fra Kerteminde er kommen ganske sent frem, og jeg er tilbøjelig til at tro, at den ikke er Udtryk for nogen Enstemighed i den Kommune, som yder det betydelige Tilskud, idet en Del af Kommunen allerede er saa vel betjent med Jernbane, som den kan vente at blive, og det altsaa kun er en anden Del af Kommunen, som kan have Fordel deraf. Imidlertid, Kommunen har jo bevilget de 85,000 Kr., hvilket jeg synes er ret rask gjort under de Forhold; Amsraadet har givet sin Bil-